

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Pedagogika
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Pedagogy
Kierunek studiów	Położnictwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o zdrowiu
Język wykładowy	polski

Koordynator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Ks. prof. dr hab. M. Nowak
---	----------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	20	I	2
ćwiczenia	15	I	
samokształcenie	15	I	

Wymagania wstępne	Bez wstępnych wymagań
-------------------	-----------------------

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Wykład stawia sobie jako cele:
C1 - wprowadzenie w rozumienie procesu wychowania oraz pedagogiki jako nauki o wychowaniu (funkcja propedeutyczna).
C2 - rozeznanie w terminologii, podstawowych problemach, sposobach ich rozwiązywania i argumentacji, dotyczących zarówno planowania jak i realizacji procesu edukacji zdrowotnej.
C3 - przygotowanie do realizacji edukacji prozdrowotnej przez dostarczenie podstawowej wiedzy z zakresu pedagogiki dla położnych, rozbudzenie wrażliwości na problemy wychowania i wspólnych obszarów badań pedagogiki oraz położnictwa; wprowadza w mapę sytuacyjną współczesnych nurtów, dziedzin i problemów w pedagogice, wskazując na ich powiązania z działalnością położnej. Te cele i treści przekładają się w oczekiwaniach konkretnych <i>umiejętności: operacyjnych i nieoperacyjnych</i> . <i>W zakresie umiejętności operacyjnych</i> , student powinien potrafić nazywać, kategoryzować i definiować poszczególne zjawiska edukacyjne i zauważać ich konteksty teoretyczne i praktyczne w działalności pielęgniarskiej, a także diagnozować, ewaluować i opracowywać programy i projekty własnej i instytucjonalnej działalności w zakresie edukacji zdrowotnej, jak również organizować współpracę środowisk wychowawczych (w tym rodziny, szpitala, itp.). <i>W zakresie umiejętności nieoperacyjnych</i> powinien nabyć zdolności interpretowania i analizowania zjawisk edukacyjnych, doceniania w działalności położnej, roli poszczególnych elementów składowych procesu wychowawczego, rozumienia aktualnej rzeczywistości wychowania i nauczania w całej jej złożoności. W swoim podejściu do problemów edukacyjnych powinien charakteryzować się krytyczną świadomością zwłaszcza wobec potocznych, ideologicznych i uproszczonych ujęć rzeczywistości wychowania, doceniając rolę wiedzy teoretycznej w praktycznej działalności edukacyjnej na rzecz środowiska społecznego i edukacji zdrowotnej.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA - absolwent zna i rozumie:		
W_01	podstawowe pojęcia i zagadnienia z zakresu pedagogiki jako nauki stosowanej i procesu wychowania jako zjawiska społecznego (chorowania, zdrowienia, hospitalizacji i umierania);	B.W17.
W_02	metodykę edukacji zdrowotnej dzieci, młodzieży i osób dorosłych;	B.W18.
UMIEJĘTNOŚCI - absolwent potrafi:		
U_01	rozpoznawać potrzeby edukacyjne w grupach odbiorców usług położnej;	B.U12.
U_02	opracowywać programy edukacyjne dotyczące działań prozdrowotnych dla różnych grup odbiorców;	B.U13.

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

WYKŁADU:

Cz. I. Wprowadzenie do wykładu: od greckiej *paidei* do dobrostanu i edukacji zdrowotnej

1. Wychowanie, fenomen, zjawisko, rzeczywistość ludzka – jego aspekty i dyscyplina naukowa jemu dedykowana
2. Proces wychowawczego rozwoju człowieka – jego struktura i czynniki
3. Cele procesu wychowania – jego aksjologia

Cz. II. Wychowanie a praca pielęgniarki i położnej

1. Podstawowe koncepcje wychowania zdrowotnego
2. Działalność wychowawcza a praca pielęgniarki i położnej
3. Metody pracy opiekuńczo-wychowawczej
4. Dialogiczne i międzykulturowe kompetencje w pracy pielęgniarki i położnej

Cz. III. Współczesne konteksty wychowania człowieka

1. Główne nurty filozofii wychowania oraz drogi wychowania człowieka
2. Podstawowe systemy i teorie pedagogiczne

Cz. IV. Wychowanie jako przedmiot badań naukowych

1. Pedagogika jako nauka i dyscyplina wiedzy – jej charakterystyka
2. Działy i dyscypliny ogólne i szczegółowe pedagogiki
3. Wspólne obszary badań pedagogiki i pielęgniarstwa
4. Metody badań w pedagogice
5. Modele podejść do problemów pedagogicznych w pielęgniarstwie i w edukacji zdrowotnej

ĆWICZEŃ:

Cz. I Podstawy teoretyczne edukacji zdrowotnej: podstawowe pojęcia, modele i koncepcje, cele i oczekiwane efekty.

Cz. II Metodyka edukacji zdrowotnej: diagnozowanie potrzeb edukacyjnych, planowanie, realizacja i ewaluacja edukacji zdrowotnej, metody wspomagające uczenie się (m.in. metody aktywizujące i interaktywne), środki dydaktyczne w edukacji zdrowotnej, tworzenie warunków do uczenia się (m.in. zasady pracy z grupą, rola edukatora jako przewodnika/doradcy).

Cz. III Edukacja zdrowotna w różnych siedliskach - czynniki wspierające i utrudniające realizację edukacji zdrowotnej.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	sprawdzian pisemny lub ustny;	Protokół, Notatki (karty oceny) i prezentacje prowadzących
W_02	Wykład konwersatoryjny, dyskusja	sprawdzian pisemny lub ustny, obserwacja, wypowiedzi ustne	Protokół, Notatki (karty oceny) i prezentacje prowadzących
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01 U_02	Metoda projektu	Prezentacja pracy	Prezentacja – raport z projektu
U_02	Zajęcia praktyczne, metoda obserwacji uczestniczącej	Scenariusze zajęć obserwacja, dyskusja	Scenariusze zajęć/ filmy z relacji zajęć praktycznych (w przypadku realizacji zajęć on-line)/ notatki prowadzącego

VI. Kryteria oceny, wagi

Warunki zaliczenia wykładu: Obecność i aktywność na zajęciach, zaliczenie z treści wykładu w formie pisemnej lub ustnej (forma do wyboru studentów);

Warunki zaliczenia ćwiczeń: Do zaliczenia ćwiczeń wymagane są: obecność, aktywność, praca zaliczeniowa /raport w formie prezentacji z realizacji projektu, scenariusz z realizacji zajęć, krótki filmik z realizacji fragmentu zajęć z scenariusza - w przypadku formy zajęć on-line/. Ostateczne kryteria punktowe dla poszczególnych ocen zostaną ustalone w zależności od poziomu prac zaliczeniowych i przekazane do wiadomości studentom.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	35
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	15

VII. Literatura

Literatura podstawowa
CIECHANIEWICZ W. (red.), <i>Pedagogika</i> , Warszawa, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2000.
KUNOWSKI S., <i>Podstawy współczesnej pedagogiki</i> , Łódź, Wyd. Salezjańskie, 1981.
KWIECIŃSKI Z. - B. ŚLIWERSKI (red.), <i>Pedagogika</i> , t. 1 (cz. I - s. 11-71), t. II (cz. II - s. 96-323), Warszawa, WN PWN, 2003.
NOWAK M., <i>Pedagogiczny profil nauk o wychowaniu. Studium z odniesieniami do pedagogiki pielęgniarstwa</i> , Lublin, Wydawnictwo KUL, 2012 (s. 83-140;453-576).
NOWAK M., <i>Pedagogika personalistyczna</i> , W: Zbigniew Kwieciński i Bogusław Śliwerski (red. n.), <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki</i> , Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019 (ISBN 978-83-01-20715-1), s. 487-508.

NOWAK M., *Podstawy pedagogiki otwartej. Ujęcie dynamiczne w inspiracji chrześcijańskiej*, Lublin, RW KUL, 1999, s. 17-177 oraz 230-294.

ŚLIWERSKI B., *Pedagogika. T. 1: Podstawy nauk o wychowaniu*, Gdańsk, Gdańskie Wydawnictwo Pedagogiczne, 2006, rozdział 2, 3 i 6 (s. 79-194, 391-415).

ŚLIWERSKI B., *Pedagogika jako nauka*, w: Zbigniew Kwieciński i Bogusław Śliwerski (red. n.), *Pedagogika. Podręcznik akademicki*, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN SA, 2019 (ISBN 978-83-01-20715-1), s. 13-39.

ŚLIWERSKI B., *Podstawowe prawidłowości pedagogiki*, Warszawa, Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2011.

KORNAS-BIELA, *Pedagogika prenatalna. Nowy obszar nauk o wychowaniu*, Wydawnictwo KUL, 2009.

Edukacja zdrowotna. Podręcznik akademicki, red. B. Woynarowska, PWN, Warszawa 2007, wyd. II 2017.

SYREK E., BORZUCKA-SITKIEWICZ K., *Edukacja zdrowotna*, Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009.

Literatura przedmiotowa niezbędna do realizacji projektu i scenariuszy zajęć z edukacji zdrowotnej (wg ustaleń ze studentami).

Literatura uzupełniająca

DYMEK-BALCEREK Krystyna (red. n.), *Podstawy pedagogiki*, Radom, 1999.

HESSSEN S., *Podstawy pedagogiki*, Warszawa, Wydawnictwo „Żak”, 1997.

KAMIŃSKI S., *Nauka i metoda. Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk*, Lublin, TN KUL, 1992, s. 293-305.

NOWAK M., *Główne nurty współczesnej filozofii wychowania*, „Kultura i Edukacja”. Toruń, 2(4)1992, s.7-27.

NOWAK M., *Kompetencje i kształcenie nauczycieli i wychowawców w kontekście wielokulturowości*, W: T. LEWOWICKI - J. URBAN (red.), *Edukacja międzykulturowa na pograniczach w pierwszych latach rozszerzonej Unii Europejskiej - teoria i praktyka*, Katowice, Wydawnictwo Gnome, 2007, s. 43-55.

NOWAK M., *Pedagogika jako nauka praktyczna - konsekwencje metodologiczne*, W: ŚLIWERSKI B. (red.n.), *Pedagogika alternatywna. Postulaty, projekty i kontynuacje*, T. I: *Teoretyczne konteksty alternatyw edukacyjnych i wychowawczych*, Kraków, Impuls, 2007, s. 43-67.

WORONIECKI J., *Katolicka etyka wychowawcza, t. 1.*, Lublin, KUL, 1985, s. 328-418.

LINCA-ĆWIKŁA A., *Orientacja aksjologiczna w wychowaniu zdrowotnym - w świetle perspektywy personalistycznej*, w: *Pedagogika zdrowia w teorii i praktyce*, red. B. Zawadzka, A. Przygoda, T. Łączek, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Kielce 2017, s. 45-64.

LINCA-ĆWIKŁA A., *Wychowanie fizyczne i zdrowotne w rodzinie*; w: *Pedagogika rodziny: podejście systemowe*, Tom 2: *Wychowanie rodzinne*, red. M. Marczewski, R. Gawrych, D. Opozda, T. Sakowicz, P. Skrzydlewski, Gdańsk 2018, 251-272.

Zdrowie i szkoła, red. B. Woynarowska, Wydaw. Lekarskie PZWL, Warszawa 2020.